

Cursus dag 1 hand-out: Leefbaarheid in Den Haag 18 mei 2018

Inleiding

De gemeente Den Haag heeft de ambitie om kennisgedreven te werken. Dit doet ze door data, informatie en kennis over en uit de wijken bij elkaar te brengen. Zo stelt de gemeente ieder jaar een activiteitenprogramma vast. In dit programma staat wat de gemeente doet in de wijken aan onder andere het thema, leefbaarheid. De gemeente is daarbij geïnteresseerd in de mening van de bewoners; wat is belangrijk, wat gaat goed, wat kan er beter in de wijk? Echter hoe mensen samenleven verschilt per wijk. In veel wijken gaat dat prima en is men zelfredzaam. In een aantal andere wijken gaat het minder, omdat daar het sociaal cement en het gevoel van gemeenschappelijkheid afbrokkelt. Dit worden ook wel de kantelwijken genoemd. En dan zijn er wijken waar het heel moeilijk is, ofwel de aandachtswijken.

Een gedegen onderbouwing van de situationele leefomgeving stelt de gemeente beter in staat om maatwerk te leveren en de activiteiten van de gemeente aan te laten sluiten op de behoefte van de bewoner. Door een wijkgerichte aanpak op de sociale en fysieke leefbaarheid te organiseren krijgen bewoners meer mogelijkheden om de vraagstukken die zij belangrijk vinden te agenderen en betrokken te worden bij de oplossingen om de vraagstukken aan te pakken. Maar hoe ziet die leefwereld er dan uit? Wat gebeurt er nu precies in die wijken? Wat zijn de vraagstukken? In welke mate kun je (gemeente en/of bewoners) deze versterken?

Het begint bij *inzicht* in de wijken en het delen van de verschillende beelden over de wijk en zijn bewoners. Wijken worden gekenmerkt door demografisch, - sociaal culturele-, economische-, fysieke- en andere factoren. Ook de bewoners zelf die er wonen zeggen veel over de wijk. Het benutten van beschikbare bronnen met data over deze wijken kan een completer beeld geven van de daadwerkelijk situatie in die wijken.

Casus

De gemeente Den Haag heeft behoefte aan een adequate data-analyse voor alle 44 wijken (CBS-indeling) m.b.t. het thema leefbaarheid.

De leefbaarheid in de wijken betekent in welke mate de leefomgeving past bij de eisen en wensen die er door de bewoner aan worden gesteld. Duidelijk is dat bij de beoordeling van de mate van leefbaarheid verschillende factoren/dimensies een rol spelen. In ieder geval horen daartoe:

- ✓ De aanwezigheid van **voldoende voorzieningen** zoals scholen, winkels, parkeerfaciliteiten, openbare verlichting, groen en openbaar vervoer;
- ✓ Aspecten die de mate van **(sociale) veiligheid** bepalen zoals inbraak, drugsgebruik, vandalisme en verkeer;
- ✓ Zaken die te maken hebben met het **milieu** zoals vervuiling, zwerfvuil, bodemverontreiniging, luchtkwaliteit en geluidsoverlast;
- ✓ De **kwaliteit van de openbare ruimte** zoals dat tot uiting komt in een al dan niet verloederd straatbeeld, leegstand, autowrakken of langparkeerders, kapotte speeltoestellen en de onderhoudsstaat van parken en straten;
- ✓ **Sociale kenmerken** zoals de aanwezigheid en kwaliteit van buurtcontacten en vormen van burenhulp;
- ✓ De **mate** waarin de overheid de door **haar gestelde regels** op het gebied van leefbaarheid wel of niet **handhaaft**.

Databronnen

Er zijn veel openbare en gesloten databronnen van zowel de gemeentelijke organisaties ofwel bij andere (overheids)instellingen. Als dit op een ordentelijke manier georganiseerd en geanalyseerd wordt kan er veel informatie uit gehaald worden over de (mate) van leefbaarheid in buurten en wijken.

Hieronder is een overzicht opgenomen van databronnen beschikbaar voor de analyses waarbij de dimensies leefbaarheid en handhaving zijn opgenomen.

Dimensie Handhaving

- Data m.b.t. bonnen en waarschuwingen (2014-2016)

Dimensie Leefbaarheid

- Voorzieningen (2012-2013): bron Buurtmonitor Den Haag
  - Afstandsinformatie per wijk tot hotspots
  - Aantallen van diverse hotspots
  - % voorzieningen in wijk
- Maatschappelijke index (2012-2016)
- Veiligheidsmonitor Den Haag (2015)
- Codes Wijken NL
- Bomen
- Parkeerdrukke
- Leefbaarometer (incl. pdf met toelichting codes)
  - Wijk ontwikkeling cijfers
  - Wijk stand cijfers

Overige bron:

- Buurtmonitor Den Haag met gegevens per wijk
  - zie <https://denhaag.buurtmonitor.nl>

De vraagstelling voor de beleidsmedewerkers is:

- Wat verstaat u onder leefbaarheid?
- Definieer aan de hand van de bronnen aandachtswijk, kantelwijk en zelfredzame wijk.
- Wat voor inzicht zou u willen hebben m.b.t. de drie typen wijken?
- Gegeven de datasets wat is uw inschatting dat u dat inzicht kunt verkrijgen uit de datasets?
- Tot welke data-analytics vraagstukken leiden de antwoorden op bovenstaande vragen?

